

EOKM

**EXPERTISEBUREAU
ONLINE KINDERMISBRUIK
JAARVERSLAG 2020**

Ministerie van Justitie en Veiligheid

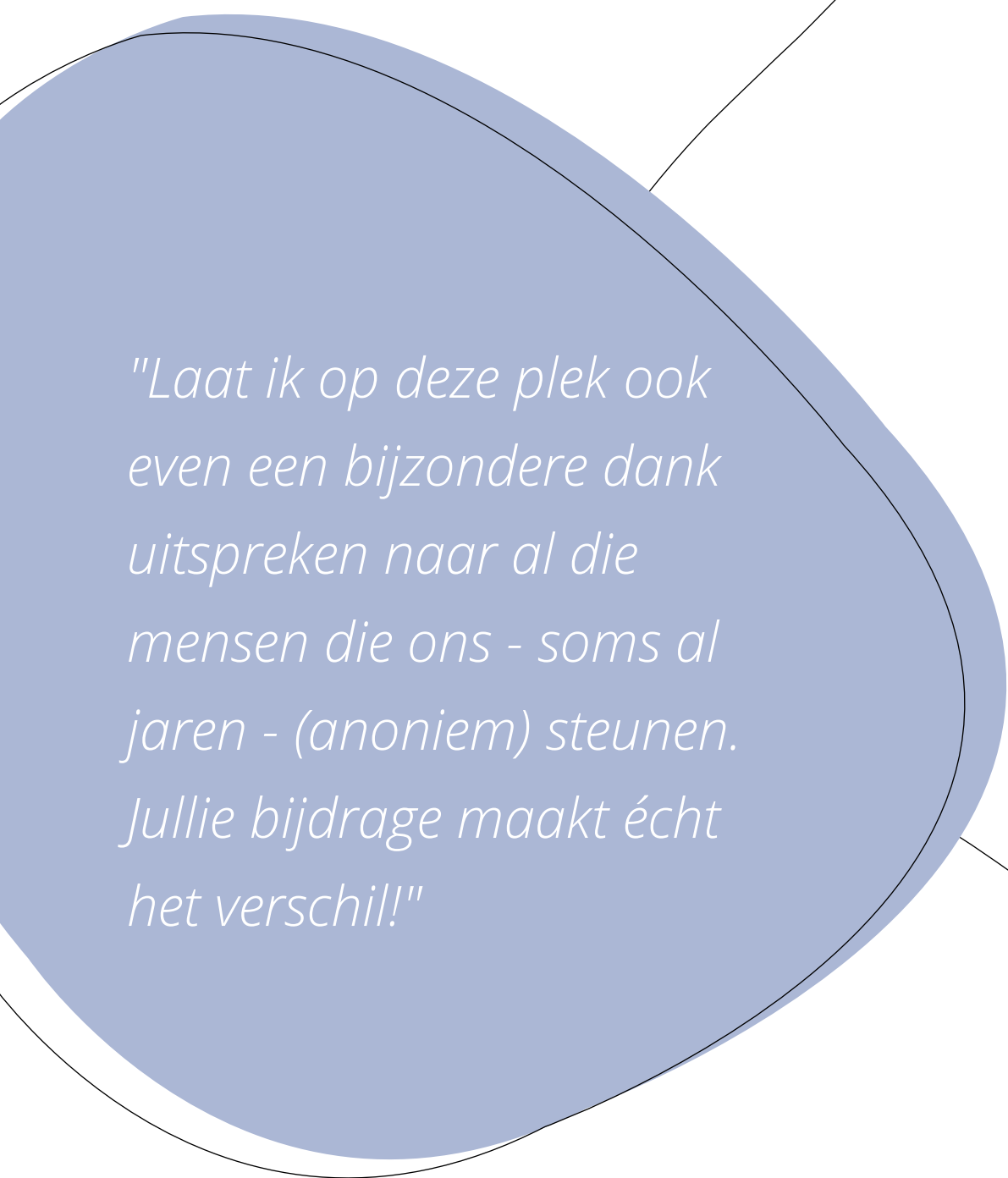

Medegefinancierd door de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen

INHOUD

Voorwoord	5
1. Meldpunt Kinderporno	6
In de pers	10
2. Helpwanted.nl	12
In de pers	16
3. Stop it Now!	18
In de pers	22
Contact	24

"Laat ik op deze plek ook even een bijzondere dank uitspreken naar al die mensen die ons - soms al jaren - (anoniem) steunen. Jullie bijdrage maakt écht het verschil!"

2020 was een belangrijk jaar voor het EOKM. Op alle programma's hebben we successen geboekt. Op het Meldpunt Kinderporno zagen we opnieuw een stijging van de meldingen, terwijl de groei verder afvlakte. De hashcheckserver, het tool waarmee partijen kunnen kijken of ze bekende afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen op hun server hebben staan, was zeer succesvol. De inspanningen van het Meldpunt Kinderporno zijn ook internationaal opgemerkt. Het team groeide naar tien fte's en mede dankzij de inzet van automatisering zijn de medewerkers steeds succesvoller in hun werk.

Helpwanted.nl zag een grote groei van het aantal adviesvragen. Duidelijk is dat de nieuwe aanpak van de website van Helpwanted.nl haar vruchten afwerpt. Jongeren kunnen nu op ieder moment van de dag gericht advies krijgen. Iedereen die op zoek is naar hulp, weet die nu beter te vinden. Dat blijkt uit het feit dat het websitebezoek weliswaar min of meer hetzelfde is gebleven, terwijl men meer tijd doorbrengt op de verschillende pagina's. Tijdens de eerste lockdown steeg de behoefte aan contact, maar indicaties dat er ook meer online misbruik plaatsvond, waren er niet. Ondanks de beperkingen door Covid-19 nam Helpwanted.nl deel aan een aantal mooie projecten ter bewustwording. U leest er over in dit verslag.

Stop it Now! zag eveneens een toename in hulpvragen. De campagnes die we op pornosites draaiden verhoogden het aantal telefoontjes. Ook de zelfhulpmodule werd erg goed bezocht. Toch missen we nog veel oproepen bij Stop it Now! ondanks de ruimere openingstijden. Omdat er vaak maar één hulpverlener aanwezig is, kunnen we ook tijdens de openingstijden niet alle telefoontjes beantwoorden. Vaak duurt het wel anderhalf jaar voordat iemand contact durft op te nemen. Het beantwoorden van ieder telefoontje is dus cruciaal.

Het EOKM professionaliseerde verder, maar door de beperkte financiën ligt de werkdruk bij de ondersteuning van de organisatie hoog. Veel innovaties en ideeën blijven liggen door een

gebrek aan financiën. De subsidie van de Europese Commissie is welkom, maar kent een grote onzekere factor. Pas in het eerste kwartaal van 2021 wordt duidelijk of de subsidie voor dat jaar doorgaat en de afrekening van de subsidie zit vol onzekerheden die zomaar geld kunnen gaan kosten. Ook de basissubsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is blijven steken op het oude bedrag van 2008. Wel zijn wij dankbaar voor de extra financiële inspanningen die het Ministerie in 2020 voor ons heeft geleverd. Ik wil hier mijn bijzondere dank uitspreken aan al die (anonieme) donateurs die ons met enige regelmaat een bedrag schenken. Hierdoor halen wij jaarlijks meer dan 10.000 euro op, een zeer welkome bijdrage! Daarnaast bedanken we ook alle sponsors die ons werk mogelijk maken, financieel of zoals in het geval van Leaseweb met hardware. Jullie bijdrage is onmisbaar. En tot slot wil ik de Minister van Justitie en Veiligheid bedanken voor alle inspanningen die hij op dit thema heeft getoond. Door zijn inzet staat de aanpak van online seksueel misbruik weer hoog op de politieke agenda. Ik spreek de hoop uit dat dit ook na de verkiezingen van 2021 zo zal blijven.

Arda Gerkens

Directeur EOKM

Bij Meldpunt Kinderporno kunnen zowel het publiek als buitenlandse netwerkpartners melding maken van online beeldmateriaal waarbij er sprake is van seksuele exploitatie van minderjarigen. Onze analisten toetsen het materiaal aan de wettelijke criteria: zijn de afbeeldingen legaal of illegaal? Worden ze in Nederland gehost of daarbuiten? Als we illegale beelden vinden, verzoeken we de hostingprovider en/of de website de beelden binnen 24 uur te verwijderen. Op deze manier dragen we met z'n allen bij aan het opsporen van strafbaar materiaal en werken we samen aan een veiliger internet dat vrij is van afbeeldingen van seksueel misbruik van kinderen.

* CSEM = Child Sexual Exploitation Material (afbeeldingen van seksuele uitbuiting van minderjarigen).

HIGHLIGHTS

De belangrijkste conclusie is wellicht dat er ook in 2020 nog (te) veel materiaal van online seksueel misbruik van minderjarigen te vinden is in Nederland. Maar we zien dat de afvlakking van de groei doorzet. De inspanningen van minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid om kinderpornoverspreiders hard aan te pakken lijken hun vruchten af te werpen. De hashcheckserver draait nu een jaar en is zeer succesvol. Er zijn 26 partijen op de server aangesloten, dat kunnen en moeten er meer worden. Het aantal meldingen van online seksueel kindermisbruik lijkt disproportioneel gestegen, maar die groei werd vooral door 1 enthousiast hostingbedrijf veroorzaakt die in een keer 60.000 links bij ons meldde. Zonder deze melding is er sprake van een dalende groei van 25%. Door de komst van SCART (Sexual Child Abuse Reporting Tool) is het aantal gecheckte URL's lastiger te vergelijken met vorige jaren. De reden voor het hoge aantal URL's leggen we hierna uit.

Begripsverklaring:

Melding = een melding is een bericht van een privépersoon of organisatie die aangeeft dat er online verdacht materiaal is gevonden. Een melding kan een website bevatten met een of meerdere afbeeldingen.

URL = zowel de website zelf als iedere daarop geplaatste afbeelding heeft een eigen URL

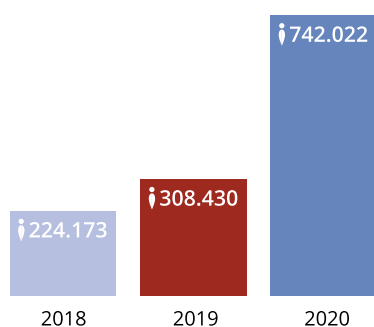
Afbeeldingen = beeldmateriaal van al dan niet seksuele exploitatie van kinderen

CSEM* = Child Sexual Exploitation Material (afbeeldingen van seksuele uitbuiting van minderjarigen).

HOE WERKT HET? WAT KOMT ER OP HET MELDPUNT BINNEN?

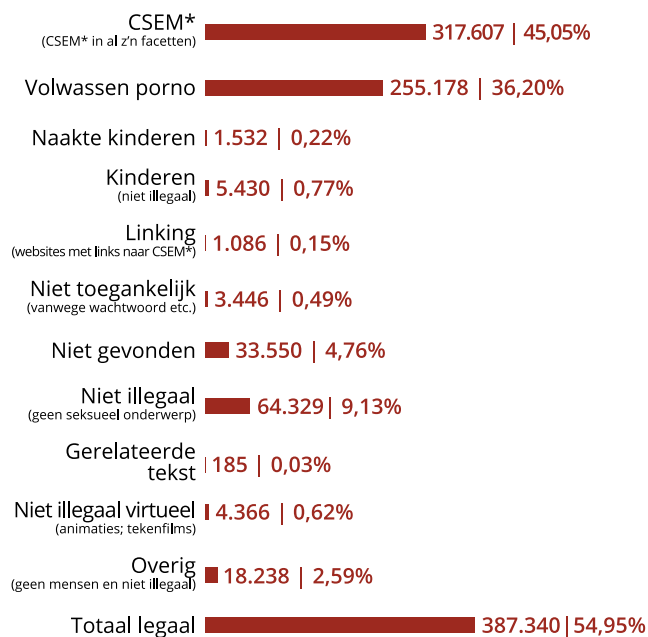
AANTAL BEKEKEN URL'S MET (MOGELIJK) AFBEELDINGEN VAN SEKSUEEL MISBRUIK VAN MINDERJARIGEN

Automatisering leidt tot stijging

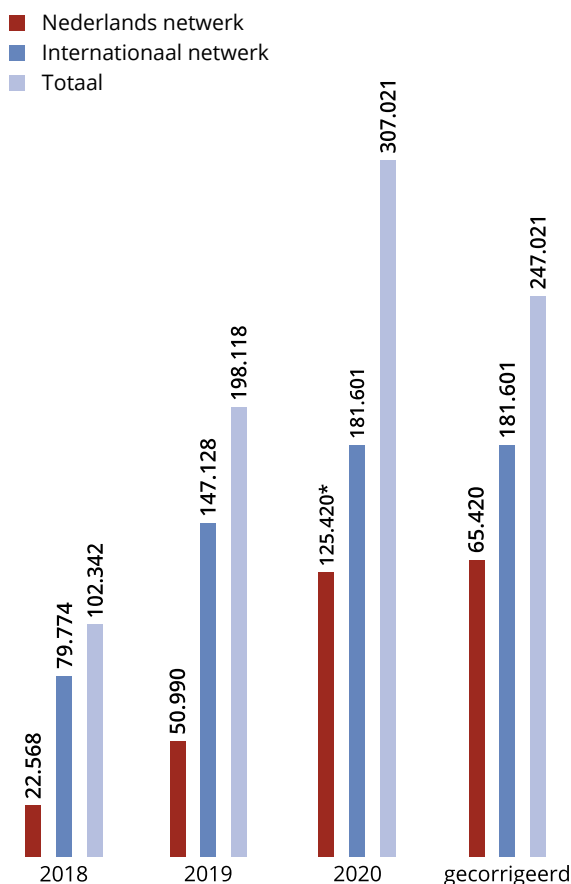
De enorme stijging is veroorzaakt door het automatiseren van de werkprocessen. Ons systeem SCART (Sexual Child Abuse Reporting Tool) isoleert alle op de betreffende URL gevonden afbeeldingen en registreert deze apart, ongeacht of het gaat om materiaal waarbij er sprake is van seksueel misbruik van minderjarigen of niet. Er worden dus ook afbeeldingen van banners, volwassen porno, gewone plaatjes van kinderen etc. geselecteerd. In totaal zijn er in 2020 door onze analisten 742.022 URL's bekeken en verwerkt.

WAT STAAT ER OP DE URL'S DIE IN NEDERLAND WORDEN GEHOST

Van alle verwerkte URL's bevat 45% illegale afbeeldingen. Dat lijkt laag, maar het percentage is te verklaren doordat SCART ons alle afbeeldingen laat zien, ook de niet-illegale. Het totaalbeeld is hierdoor beter geworden.

HOEVEEL MELDINGEN KREGEN WE EN WAAR KWAMEN ZE VANDAAN?

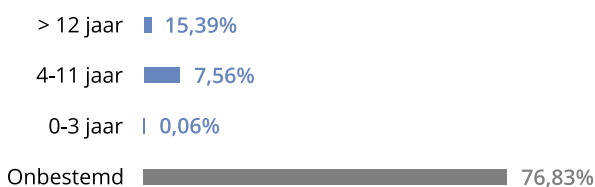

Gemiddelde groei

In 2020 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid de druk op de Nederlandse hostingproviders om CSEM* te verwijderen verder opgevoerd. Dat had effect. Eén specifiek hostingbedrijf ging actief zijn eigen netwerk opschonen en meldde in één keer maar liefst 60.000 URL's. Mede daardoor is het aantal meldingen van eigen bodem in 2020 hoog. Het grootste gedeelte van de stijging is dus door 1 hoster veroorzaakt. Trek je die af van het resultaat, blijft er een vrij gemiddelde groei van 25% over. We kunnen dus constateren dat de inspanningen van minister Grapperhaus hun vruchten afwerpen. Opvallend is verder het hoge aantal meldingen vanuit het publiek. Het is een signaal dat het onderwerp niet alleen leeft binnen de politiek maar ook bij het publiek.

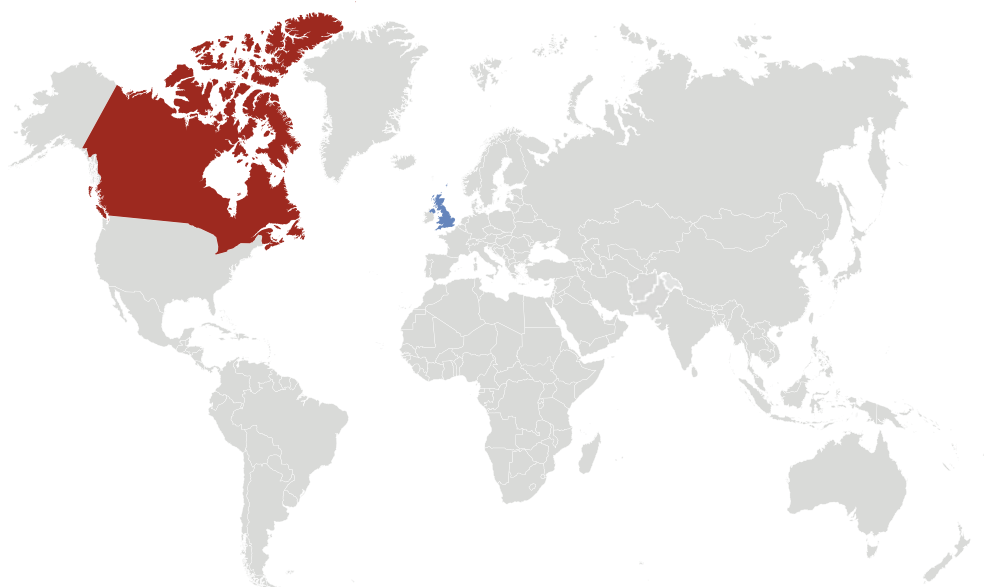
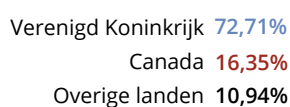
LEEFTIJD

● Illegaal

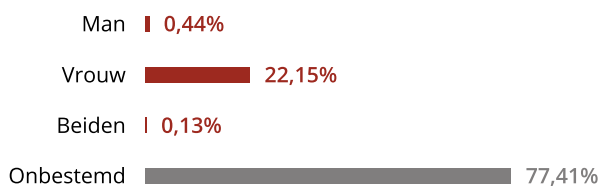
Percentage onbestemd is hoog. De reden hiervoor is dat de classificatie van internationale meldingen niet geregistreerd wordt door de internationale systemen.

MELDINGEN UIT HET INTERNATIONALE NETWERK (INHOPE)

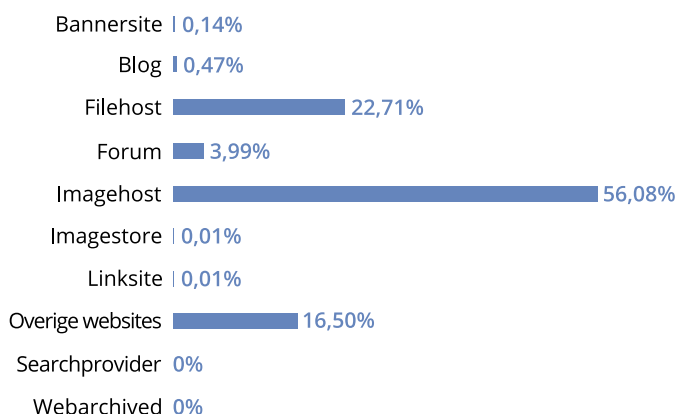

GESLACHT

● Illegaal

WEBSITETYPES

Canada stuurt sinds maart geen meldingen meer naar het Nederlandse meldpunt omdat het uit INHOPE is gestapt. Dat betekent dat we geen zicht meer hebben op die cijfers. We betreuren deze stap van het Canadese Meldpunt. We raken hierdoor namelijk het totaalbeeld kwijt op wat er op het Nederlandse netwerk gebeurt.

VERGAANDE AUTOMATISERING MET SCART

Met dank aan het SIDN-fonds werd eind 2019 ons nieuwe systeem *Sexual Child Abuse Reporting Tool (SCART)* in gebruik genomen. **SCART** bekijkt alle voor het systeem toegankelijke URL's die bij ons gemeld zijn. Het systeem scant de gemelde URL's en haalt alle aanwezige afbeeldingen er van af, ongeacht wat er op staat. Hiermee kunnen meldingen veel sneller verwerkt worden. Het systeem is ontwikkeld om de groei van het aantal meldingen bij te kunnen houden en onze analisten te ondersteunen in hun dagelijkse werkzaamheden. Alle afbeeldingen worden één voor één door een analist bekeken om te bepalen of er sprake is van CSEM*. We kunnen nu voor het eerst bijhouden hoeveel afbeeldingen we daadwerkelijk bekijken en verwerken. In 2019 registreerden we alleen de strafbare afbeeldingen. Maar **SCART** houdt alles bij, dus ook de niet strafbare meldingen. Dit zorgt voor een verschuiving in de cijfers, bijvoorbeeld van het percentage wel of niet strafbaar en geslacht. **SCART** zorgt er voor dat onze analisten niet onnodig werk verrichten door bijvoorbeeld dubbele meldingen eruit te filteren. Een ander bijkomend voordeel is dat veel handmatig werk niet meer verricht hoeft te worden, zoals het traceren en melden van het materiaal en checken of het materiaal na melding nog online staat. Het grootste nadeel is echter de enorme hoeveelheid URL's die **SCART** selecteert. Omdat alle beelden van de URL worden gehaald, is het aandeel niet-illegale beelden hoog. Met de inzet van AI willen we deze afbeeldingen beter kunnen scheiden van de illegale afbeeldingen. Verder kunnen nu vanwege technische of juridische beperkingen nog niet alle websites door het systeem gescand worden. In 2021 zal het systeem hierop verbeterd worden.

TEAM IS GEGROEID

De reden dat we zo veel meer meldingen konden verwerken, is dat ons team gegroeid is van 3,5 naar 10 FTE.

GESTEUND DOOR HET SIDN-FONDS

Zowel de introductie van **SCART** (Sexual Child Abuse Reporting Tool) als de meldingen uit de chatapplicaties zouden niet mogelijk zijn geweest zonder de steun van het SIDN-fonds.

KOMST VAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Techniek blijft niet stil staan: ook **SCART** zal in 2021 doorontwikkeld worden. Zo zijn we al sinds 2019 bezig met PriceWaterhouseCooper (PWC) om *Artificial Intelligence* (AI) in **SCART** te verwerken zodat we strafbaar materiaal nog beter kunnen detecteren. In 2021 gaan we de eerste stappen zetten met het implementeren van AI in **SCART**.

HASHCHECKSERVICE

Sinds 2019 biedt het EOKM een hashcheckservice aan. Deze bevat een database van miljoenen *hashes* (een soort digitale vingerafdruk) van afbeeldingen van seksuele exploitatie van kinderen. Via een API kunnen partijen de database bevragen of er dergelijke afbeeldingen in de database voorkomen. Vorig jaar heeft de hashcheckserver 18,2 miljard afbeeldingen gecheckt. Dit leverde bijna 7,4 miljoen hits op. Dankzij de check konden deze hits door de hostingbedrijven van hun servers verwijderd worden. De aantallen zijn hoog omdat veel gebruikers in het begin al hun materiaal in één keer lieten checken op illegale afbeeldingen. De verwachting is dat in de toekomst het aantal gecheckte afbeeldingen zal dalen. Omdat zich nu nog steeds nieuwe partijen aansluiten op de hashcheckserver, is het lastig om een voorspelling te doen over de toekomst. Wel starten we in 2021 met twee nieuwe projecten: het eerste project is erop gericht om meer inzicht te krijgen in het aantal hits die gezien worden. Omdat het *hashes* betreft en dus niet daadwerkelijke afbeeldingen, kunnen we nu geen goede analyse maken van het soort afbeeldingen dat we aantreffen. Preciezer metingen moeten daar een antwoord op geven. Het tweede project is een pilot samen met Web-IQ. Samen willen we in beeld brengen waarin het effect van de hashcheckserver verschilt tussen partijen die wel zijn aangesloten en de partijen die niet zijn aangesloten.

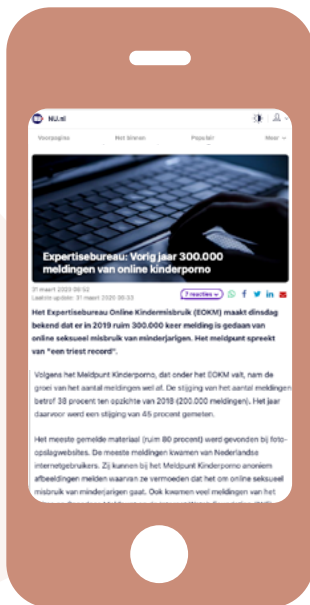

Rijksoverheid
**RUIM 10.000
AFBEELDINGEN
MET ONLINE
KINDERPORNO
VERWIJDERD**

MELDINGEN OOK VIA CHATAPPLICATIES

Verder zijn we in augustus van 2020 begonnen met het binnenhalen van meldingen van CSEM* via chatapplicaties. Hiervoor hebben we een speciaal telefoonnummer vrijgemaakt waarop mensen melding kunnen doen over mogelijk strafbaar materiaal dat ze tegen zijn gekomen via bijvoorbeeld WhatsApp of andere chatkanalen. Doel is om inzichtelijk te krijgen hoeveel materiaal er via dit soort chatgroepen verspreid wordt en om mensen bewust te maken van het feit dat dit strafbaar is. Via WhatsApp (30), Snapchat (3) en overige chatapplicaties zoals Grindr, Kik, Viber en MeWe (9) kregen we in totaal 46 meldingen binnen. Bij 30 ervan ging het om kinderen tussen de 4 en 13 jaar. Het zijn nog niet veel meldingen. Daarom gaan we in 2021 werken aan het beter bekendmaken van dit meldpunt.

NU.nl
**EXPERTISEBUREAU
 KREEG 300.000
 MELDINGEN
 VAN ONLINE
 KINDERPORNO**

Parool
**MELDPUNT
 KINDERPORNO ZIET
 OPNIEUW DALING IN
 AANTAL MELDINGEN**

Rijksoverheid
**ICT-BEDRIJVEN
 MOETEN INTERNET
 BETER OPSCHONEN
 VAN KINDERPORNO**

AD
**KINDERPORNO
 IN APPGROEPEN
 MAKKELIJKER TE
 MELDEN**

NOS
**GROEI MELDINGEN KINDERPORNO
 NEEMT AF**

Hart van Nederland
**KINDERPORNO-
 APPGROEPEN
 MAKKELIJKER
 TE MELDEN**

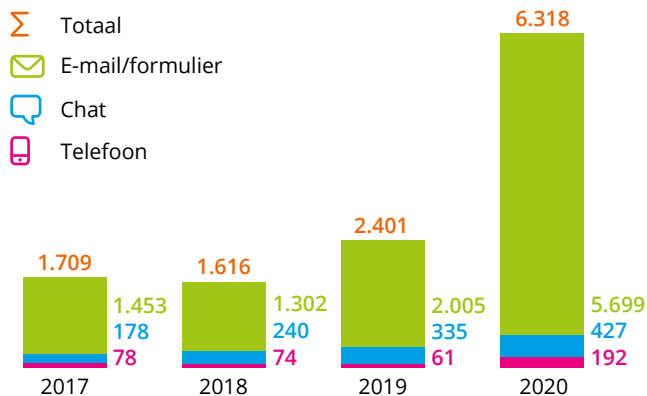

Helpwanted.nl is een website voor kinderen en jongeren tot 26 jaar, die te maken hebben met online seksueel misbruik. Denk aan het ongewenst online verspreiden van naaktbeelden, online seksueel benaderd worden, afgeperst worden met naaktbeelden, etc. Helpwanted.nl geeft ook voorlichting over veiligere online seks. Zowel kinderen, jongeren, ouders als professionals kunnen bij Helpwanted.nl - al dan niet anoniem - terecht voor preventie, advies en andere informatie.

HIGHLIGHTS

In 2019 heeft Helpwanted.nl een nieuwe geautomatiseerde adviesformule geïntroduceerd. Die heeft in 2020 geleid tot veel meer vragen om hulp. Met name de jongeren onder de 18 jaar weten we op deze laagdrempelige wijze goed te bereiken. In de eerste lockdown zagen we een verdubbeling van het aantal meldingen. Ook de nieuwe website werpt z'n vruchten af: men blijft langer 'hangen' en kijkt naar meer verschillende pagina's. Het fenomeen *sextortion* heeft zo'n vlucht genomen dat we inmiddels een uitgebreid onderzoek naar financiële afpersing bij jongens hebben gedaan. De resultaten van dat onderzoek zijn terug te vinden op onze website.

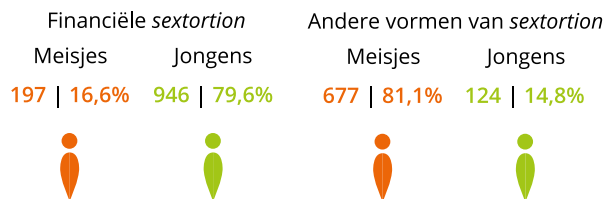
AANTAL ADVIESVRAGEN PER JAAR

Helpwanted.nl ondersteunt veel meer jongeren

In 2020 is 6318 keer contact gezocht met Helpwanted.nl. Voor het overgrote deel kwamen de vragen binnen via de in 2019 gelanceerde geautomatiseerde adviesmodule. Daarmee kunnen jongeren 24/7 gericht hulp zoeken voor hun specifieke situatie. In 2020 is daar massaal gebruik van gemaakt. Hierdoor kan Helpwanted.nl jongeren beter ondersteuning bieden wanneer er sprake is van seksueel misbruik online. Het websitebezoek is iets teruggelopen, maar het aantal paginaweergaven is wel gestegen. Daaruit kunnen we concluderen dat Helpwanted.nl jongeren beter heeft bereikt in 2020. Dat betekent dat we de vraag die er is beter kunnen opvangen. Nadeel is dat daardoor de vergelijking met de cijfers van vorig jaar lastig is.

SEXTORTION

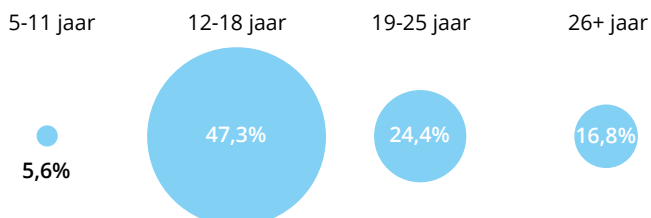
Genderspecifiek misbruik

Voor de derde keer op rij constateren we dat veel jongeren het slachtoffer zijn geworden van sextortion. Door de adviesmodule is meer misbruik geregistreerd en hierdoor wordt de omvang van het probleem zichtbaarder. Daarnaast blijft er een duidelijk genderspecifiek onderscheid: jongens worden financieel afgeperst, meisjes ondergaan een andere vorm van afpersing (het sturen van meer naaktbeelden, fysieke seks, verbreken relatie). Dit beeld heeft geleid tot een uitgebreid onderzoek naar het fenomeen sextortion. Kijk voor meer informatie op onze website.

WIE VRAAGT OM ADVIES?

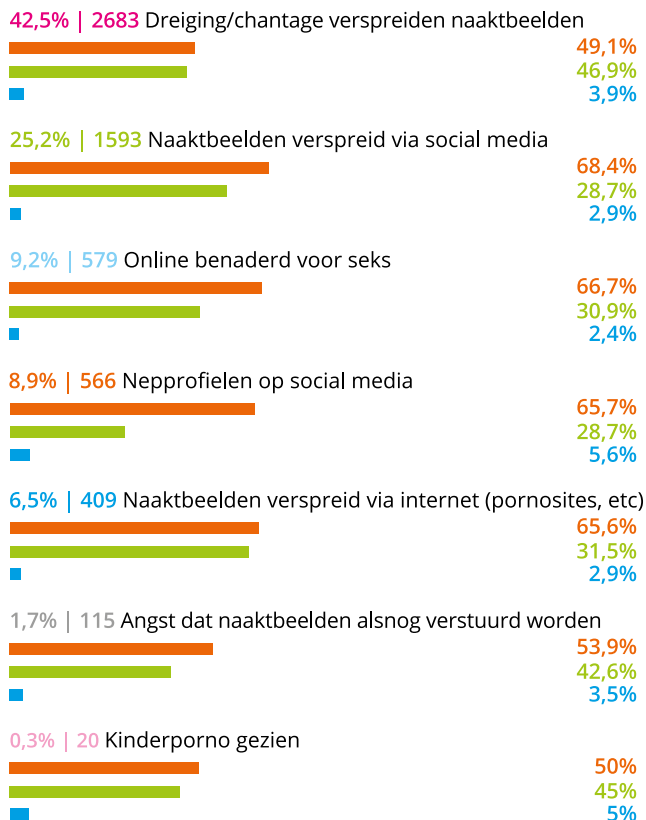

VOOR WIE IS HET ADVIES?

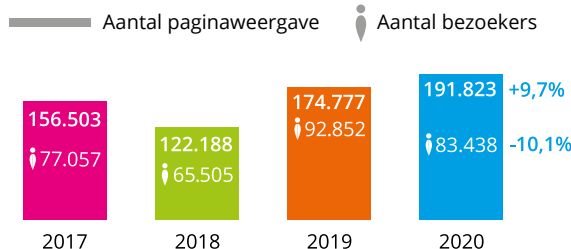

WAAROVER WILDEN JONGEREN ADVIES?

Meisje | Jongen | Onbekend

WEBSITEBEZOEK

Meer inhoud

Het websitebezoek is iets teruggelopen ten opzichte van vorig jaar; het aantal paginaweergaven is wél toegenomen. Tegelijkertijd zien we dat de tijd die een bezoeker spendeert op de website veel langer is geworden. Jongeren blijven dus langer 'hangen' op de verschillende pagina's en bekijken meer content. In oktober 2019 hebben we de website vernieuwd en daar plukken we nu duidelijk de vruchten van.

Jongeren weten ons goed te vinden

52,9% van alle vragen is afkomstig van jongens en meisjes jonger dan 18 jaar. Dat is een fikse stijging ten opzichte van 2019 toen dit nog 38,3% was. We kunnen dus concluderen dat de adviesformule drempelverlagend werkt en dat met name de doelgroep jonger dan 18 jaar daar baat bij heeft. Dat is goed nieuws! We bereiken hen beter dan voorheen.

VERDUBBELING AANTAL MELDINGEN TIJDENS EERSTE LOCKDOWN

Tijdens de eerste lockdown in april (827 meldingen) en mei (769 meldingen), zag Helpwanted.nl een verdubbeling van het totale aantal hulpvragen. Mogelijke verklaringen: een toename in het gebruik van social media, het feit dat jongeren minder contacten (vrienden, mentor) om zich heen hadden om over problemen te praten en het ontbreken van afleiding, waardoor het lastiger werd om met problemen om te gaan.

WEGWIJZER SEXTING

In samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid), Rutgers, Halt en Stichting School & Veiligheid heeft Helpwanted.nl een wegwijzer ontwikkeld voor scholen en ouders. Doel is om hen te informeren over de mogelijkheden rondom veilige online seksualiteit. Deze wegwijzer is ontwikkeld omdat bleek dat scholen en ouders vaak niet weten waar ze preventiemateriaal of hulp kunnen vinden. De wegwijzer probeert een duidelijk overzicht te geven van alle mogelijkheden.

In de wegwijzer staan programma's ter preventie van online seksueel misbruik, maar ook een overzicht van de instanties waar jongeren, docenten en ouders heen kunnen in het geval van online seksueel misbruik. Er is een wegwijzer gericht op het primair onderwijs en een voor het voortgezet onderwijs.

CYBER24-KOFFER

Het CCV en Helpwanted.nl lanceerden in 2020 een interactief sextortionspel. Cyber24 confronteert jongeren in spelvorm met de gevolgen van hun digitale gedrag. Dat doet Cyber24 met een escapekoffer, die verschillende korte verhaallijnen voor en over jongeren bevat. In de game lossen jongeren in kleine groepjes verschillende opdrachten op. Op deze manier ervaren ze welke consequenties hun gedrag kan hebben, zowel voor henzelf als voor de slachtoffers. Zie onze website voor meer informatie/aanvraag.

DOCUMENTAIRE VOOR SLACHTOFFERS

In het voorjaar van 2020 maakte Lyzza Panday als afstudeerproject een documentaire over wat je moet doen wanneer je slachtoffer bent van online seksueel misbruik, genaamd 'Nog één foto dan'. Hiervoor werkte zij nauw samen met Helpwanted.nl. De documentaire laat aan de hand van stappenplannen en interviews met Helpwanted.nl zien waar je als slachtoffer terecht kunt. Daarnaast zijn interviews te zien met de zedenrecherche, psycholoog Rik Knipschild, influencers en ervaringsdeskundigen Laura Ponticorvo en Francien Regelink. De documentaire is te vinden via het YouTube-kanaal van Helpwanted.nl.

VOORLICHTING VOOR PROFESSIONALS EN JONGEREN

Ondanks de coronacrisis is Helpwanted.nl doorgegaan met het geven van voorlichting aan professionals. Zo werden er digitale lunchpraatjes, lezingen en webinars gegeven aan onder andere 113 Zelfmoordpreventie en afdelingen van het Centrum Seksueel Geweld. Daarnaast was Helpwanted.nl als spreker te gast bij verschillende bijeenkomsten zoals een congres van Atria over *victim blaming*, het ECP Jaarfestival over de online wereld van jongeren tijdens de pandemie en een webinar *'Jeugdcriminaliteit en preventie in de digitale wereld'* van Burgemeester Visser in Katwijk, het RSIV en het cybercrimeteam van politie Den Haag.

Ook gaf Helpwanted.nl enkele voorlichtingen aan jongeren op school, voor zover dat mogelijk was. Op 'Safer Internet Day,' op 9 februari, 2020 gaf Helpwanted.nl voorlichting aan kinderen op het hoofdkwartier van Europol in Den Haag. In oktober werd er een reeks voorlichtingsbijeenkomsten gegeven op het Christelijk Lyceum Haarlem. Helaas moesten er door de coronacrisis ook veel geplande voorlichtingen geschrapt worden.

RECHTSAAK VAGINA.NL

Helpwanted.nl en Stichting Stop Online Shaming zijn in 2020 een rechtszaak gestart tegen de website Vagina.nl. De pornosite exploiteert naaktbeelden zonder toestemming van de mensen die in beeld gebracht worden. Op de video's zijn ook beelden van mensen te zien die niet lijken te weten dat zij gefilmd worden. De beelden zijn gemaakt met verborgen camera's. Pornowebsites als Vagina.nl moeten garanderen dat de betrokkenen toestemming hebben gegeven voor het plaatsen van video's met blootmateriaal. Nu kunnen deze video's zonder enige check geüpload worden. Wij vinden dat je deze gang van zaken moet zien om te keren. Laat de sites maar aantonen dat er toestemming is gegeven. Om de rechtszaak te kunnen bekostigen, zijn de organisaties een *crowdfunding*-actie gestart onder de naam "Niet zonder mijn toestemming". De link naar de crowdfunding-site is: <https://www.pifworld.com/projects/2Y8guWDXww8/niet-zonder-mijn-toestemming>

NETWERKEN

In 2020 bleef Helpwanted.nl onderdeel uitmaken van het Safer Internet Centre (SIC), samen met ECP en Netwerk Mediawijsheid. Helpwanted.nl is ook onderdeel van het Europese Insafe Netwerk en woonde net als in 2019 hun congressen en ledenbijeenkomsten digitaal bij. Daarnaast is Helpwanted.nl lid van Child Helpline International (CHI). Door de bijdragen aan het netwerk werd Helpwanted.nl door het CHI als 'super-compliant' lid bestempeld.

In 2020 zijn er ook nieuwe samenwerkingsverbanden gestart. Zo zijn we toegetreden tot de groep Partnership Aanpak Seksueel Geweld, die tenminste twee keer jaarlijks bijeenkomt om te praten over een gezamenlijke aanpak en om kennis uit te wisselen. Daarnaast maakten we dit jaar onderdeel uit van het kernteam *sextortion*, van politie en gemeente Amsterdam.

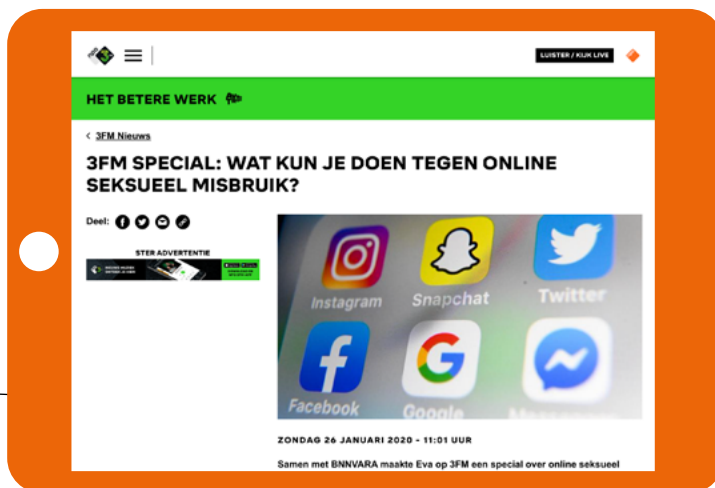
TRUSTED FLAGGER

Ook in 2020 was Helpwanted.nl *trusted flagger* voor Snapchat, Facebook/Instagram, TikTok, Pornhub.nl en Google (YouTube). Deze status houdt in dat meldingen van Helpwanted.nl met spoed verwijderd worden door de genoemde partijen.

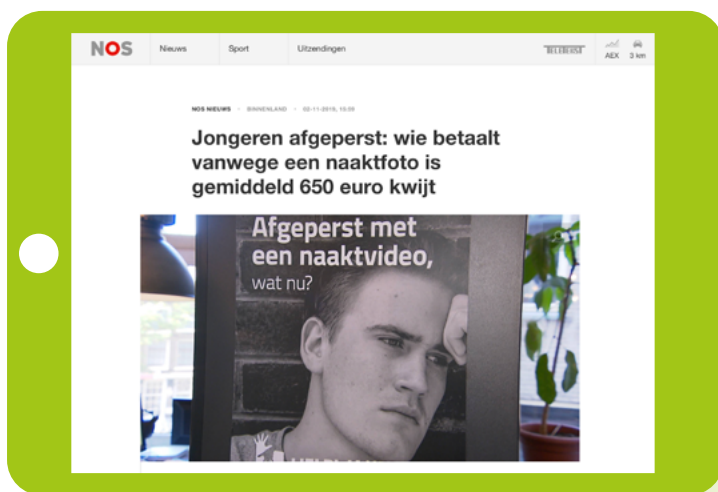
Augeo Magazine
KINDEREN EN
SEKSUEEL MISBRUIK

Podcast
De Criminoloog
PIKANT FILMPJE
NIKKI LEE

NPO 3FM
SPECIAL ONLINE
SEKSUEEL MISBRUIK

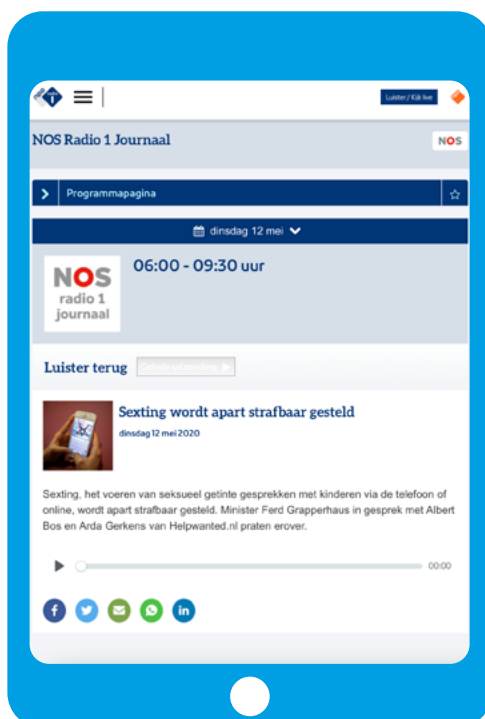

NOS
AFGEPERST
MET EEN
NAAKTVIDEO

De Telegraaf
**SEXTING
 VERVOLGT
 JE OP ELK
 MOMENT**

AD
**PORNOSITE
 VAGINA.NL
 AANGEKLAAGD**

NPO RADIO 1
**SEXTING WORDT
 APART STRAFBAAR
 GESTELD**

AD
**KINDERPORNO IN
 APPGROEPEN**

RTL Nieuws
**NIET-GEAUTORISEERD:
 ONLINE CHANTAGE**

Jeugdjournaal
**NAAKTFOTO PER
 ONGELUK GEDEELD**

NRC
JE KIND OP TIKTOK

NRC
TIKTOK EN VEILIGHEID

Metronieuws
**KAJ VAN DER REE:
 SCHAAMTE NA ONLINE
 SEKSUEEL MISBRUIK**

BN DeStem
**PORNOSITE VAGINA.NL
 AANGEKLAAGD**

NPO RADIO 1
**OOK JONGENS
 ZIJN SLACHTOFFER
 SEXTORTION**

3

STOP IT NOW!

Stop it Now! is een hulplijn die anoniem en gratis hulp biedt aan mensen die bezorgd zijn over hun eigen of andermans seksuele gevoelens en/of gedrag ten opzichte van minderjarigen. Denk aan iemand die CSEM* kijkt of seksueel kindermisbruik pleegt. Ook professionals die een klankbord zoeken, kunnen terecht bij Stop it Now!.

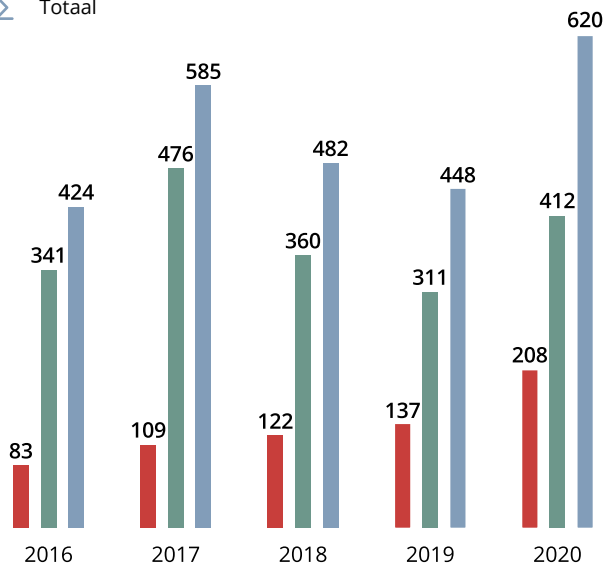
.....
* CSEM = Child Sexual Exploitation Material
(afbeeldingen van seksuele uitbuiting van minderjarigen).

HIGHLIGHTS

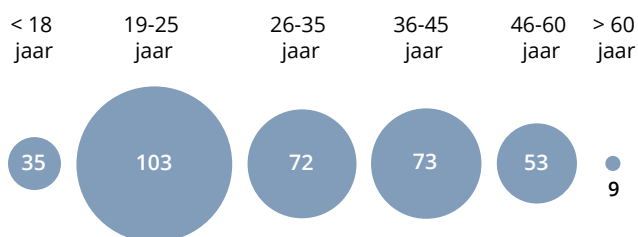
Stop it Now! is in 2020 maar liefst 38% vaker benaderd voor hulp en advies. Dat is mede te danken aan de zeer succesvolle campagne op verschillende pornosites: stop-kindermisbruik.nl. Het feit dat er ondanks deze stijging nog steeds een groot aantal telefoontjes onbeantwoord bleef, geeft de behoefte aan extra mankracht en uren weer. Behalve telefonisch, benadert een groot aantal mensen ons per mail. Dat wijst op een behoefte naar een nog laagdrempeligere online ondersteuning. Daarom willen we komend jaar een chatmodule toevoegen aan onze dienstverlening. 89% van de bellers en mailers keerden in 2020 terug om Stop it Now! opnieuw om hulp en/of advies te vragen. Dat is een groot compliment en een bewijs van vertrouwen in onze dienstverlening. De in 2018 gelanceerde zelfhulpmodule voor kinderpornokijkers *Stoppen is mogelijk* bleek ook in 2020 succesvol. De module kende maar liefst 23% meer bezoekers. Omdat het bezoeken van lotgenotengroepen door COVID-19 in het gedrang kwam, werd er in 2020 een succesvolle pilot met een online lotgenotengroep gedaan die onderdeel van het aanbod zal blijven uitmaken.

AANTAL KEREN CONTACT MET STOP IT NOW!

- E-mail
- Telefoon
- Totaal

Veel vaker contact met Stop it Now!

In 2020 is er 620 keer contact geweest met Stop it Now! Dat is een stijging van 38% ten opzichte van 2019. Helaas bleven ook 810 oproepen onbeantwoord. Ook dat is een stijging ten opzichte van 2019 (toen waren dat er 563). De forse groei is enerzijds te danken aan het feit dat men ons mede door de campagne *Stop kindermisbruik* steeds beter weet te vinden, anderzijds is ook onze bereikbaarheid verbeterd. Sinds juni zijn we tijdens twee extra ochtenden telefonisch bereikbaar. Helaas laten de statistieken zien dat het percentage gemiste oproepen onverminderd hoog blijft (66%). Omdat de hulplijn anoniem is, weten we niet of dit percentage uit 100% unieke personen bestaat of dat het mensen zijn die ons meerdere keren trachtten te bereiken.

LEEFTIJD**

** op basis van unieke personen

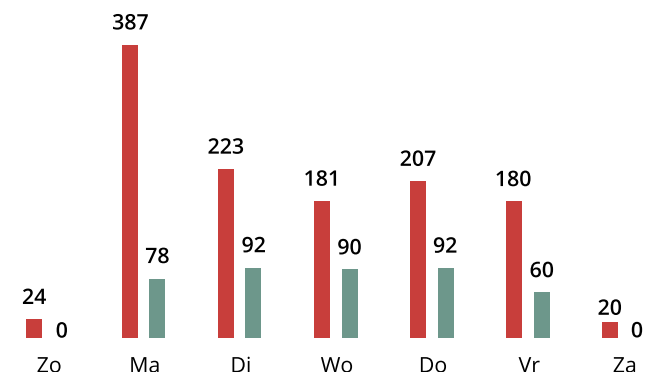
Brede spreiding qua leeftijd

Als we kijken naar de leeftijd van de mensen die contact met ons op hebben genomen, is de categorie 19-25 jaar het sterkst vertegenwoordigd; op de voet gevolgd door 36-45 jaar en 26-35 jaar. Deze cijfers zijn uiteraard op basis van wat we weten. Onze hulpverlening is anoniem. Daardoor is er een aanzienlijke groep van wie we geen gegevens hebben.

BEREIKBAARHEID

Grafiekweergave in dagen

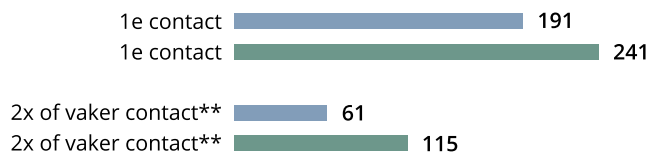
- telefoon binnen
- telefoon beantwoord

Te veel gemiste oproepen

Opvallend is dat er voor het vierde jaar op rij zowel binnen als buiten de openingstijden een substantieel aantal telefoontjes niet kon worden beantwoord. In de grafiek kunnen we duidelijk zien dat er in het begin van de week een piek is. Een mogelijke verklaring is dat er in het weekend meer naar (kinder)porno wordt gekeken waardoor de behoefte aan hulp op maandag extra groot is. Maar liefst 810 bellers kregen geen gehoor ten opzichte van 412 bellers die we wél te woord konden staan (een aantal dat eveneens substantieel hoger is dan dat van 2019). Deze cijfers geven aan hoe wenselijk én nodig extra mensen en extra openingstijden zijn. Stop it Now! heeft een totale bezetting van 2 fte, verdeeld over 4 medewerkers. Deze bezetting is simpelweg te gering voor de vraag.

VAKER CONTACT**

- 2019
- 2020

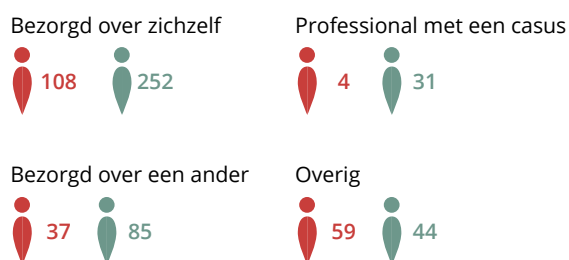
** op basis van unieke personen

Stop it Now! wordt vaker meerdere keren benaderd

Het feit dat bellers en mailers steeds vaker terugkeren (Een stijging van 89% t.o.v. van 2019 van mensen die vaker dan een keer contact opnamen) is een goed teken. Het betekent dat mensen ons vertrouwen en onze hulp en of advies op prijs stellen en nodig hebben. De toename is mogelijk ook te danken aan het succes van de zelfhulpmodule.

COMMUNICATIEMIDDEL PER DOELGROEP**

E-mail Telefoon

** op basis van unieke personen

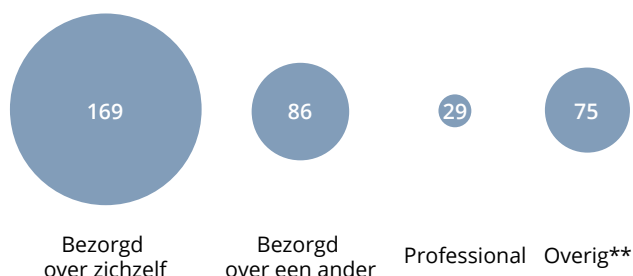
Grootste groei bij email

Mensen die zich zorgen maken over zichzelf, geven de voorkeur aan telefonisch contact boven mail. Toch is mail met 208 t.o.v. 137 in 2019 de sterkste groeier (52%). Een mogelijke verklaring hiervoor is dat mail als anoniemer wordt ervaren en dat men wellicht ook het persoonlijke contact schuwt. Een telefoon plegen wordt toch gezien als een aanzienlijk hogere drempel. Daarom staat er voor 2021 de invoering van een chatmodule gepland. Daarmee hopen we een nog grotere groep mensen te bereiken.

Mannen bezorgd over eigen gedrag, vrouwen over dat van een ander

Het zijn vooral mannen die bezorgd zijn over hun eigen gevoelens en/of gedrag. En het zijn vooral de vrouwen die zich zorgen maken over de gevoelens en/of het gedrag van een ander.

AANTAL UNIEKE PERSONEN

** overig = algemene vraag, geen serieuze vraag, etc.

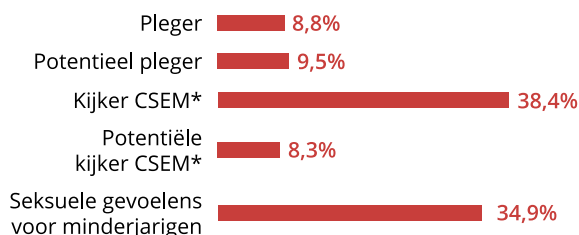
Flinke stijging unieke personen

In totaal hebben in 2020 359 unieke personen contact gezocht met Stop it Now! Dat is een stijging van 35% ten opzichte van 2019. Voor het overgrote deel ging het om mensen die zich zorgen maken over hun eigen gedrag en/of gevoelens: dat aantal is van 124 naar 169 gestegen (+36%). Opnieuw een duidelijk bewijs dat de behoefte aan hulp en/of advies door Stop it Now! groot is. Een punt van aandacht is het tegenvallende aantal professionals dat ons weet te vinden. Als we daar verandering in willen aanbrengen, moet onze bekendheid verbeteren.

Hoe ben je bij Stop it Now! terechtgekomen?

Net als vorig jaar kunnen we constateren dat ook in 2020 het overgrote deel van de mensen Stop it Now! heeft gevonden via internet. Een goede tweede zijn politie en professionals. Ook zij verwijzen vaak en graag naar ons door.

BEZORGD OVER GEDRAG EN/OF GEVOELENS**

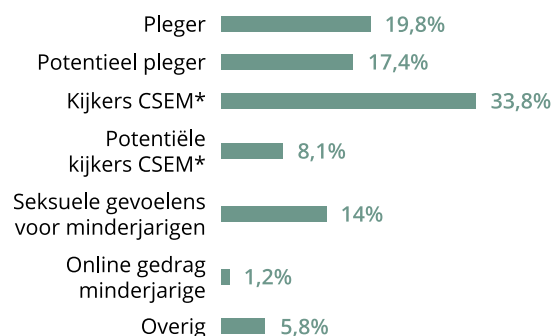
* kijker van kinderporno

** op basis van unieke personen

Met welke problematiek kampen mensen die zich zorgen maken over hun eigen gedrag/of gevoelens

De twee grootste groepen die contact opnemen met Stop it Now! zijn de kijkers van CSEM* en degenen die seksuele gevoelens hebben voor minderjarigen. Die laatste groep vertoont een opvallende stijging ten opzichte van vorig jaar; toen was dat percentage 13,7% en was de groep potentiële plegers een stuk groter (26,6%). Op zich is het een positieve ontwikkeling dat men ons weet te vinden, tegelijkertijd maakt het pijnlijk duidelijk dat de hulpverlening hier wellicht tekort schiet. Mensen met gevoelens voor minderjarigen zijn vaak bang voor stigmatisering en vrezen de reguliere hulpverlening. Stop it Now! biedt hen een anonieme en veilige plek om deze gevoelens te bespreken.

WAAR MAKEN ANDEREN ZICH ZORGEN OVER**

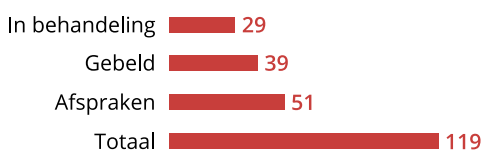
* kijker van kinderporno

** op basis van unieke personen

Over welke vormen van seksueel misbruik maken anderen zich zorgen?

Ook hier zien we een verschuiving ten opzichte van 2019: er is aanzienlijk meer bezorgdheid over het kijken van online seksueel misbruik van minderjarigen dan vorig jaar (9,4%) en minder over het plegen van seksueel kindermisbruik (26,5%).

BELAFSPRAAK EXTERNE BEHANDELAAR DE WAAG

Ook dit jaar heeft een aanzienlijk aantal mensen na contact met ons gekozen voor behandeling bij de Waag. 57% van de mensen die een belafsprake hebben, gaat ook in behandeling.

ONLINE ZELFHULPMODULE *STOPPEN IS MOGELIJK*

De zelfhulpmodule *Stoppen is mogelijk* is in 2018 in samenwerking met Stop in Now! Vlaanderen ontwikkeld. Er zijn 17 modules die de gebruiker inzicht geven in zijn/haar kijkgedrag en in een stappenplan om te stoppen met het kijken naar CSEM*. De zelfhulpmodule heeft 23% meer bezoekers gehad ten opzichte van 2019, namelijk 8150 t.o.v. 6616. Dit betekent gemiddeld 22,3 bezoeken per dag. Daarvan waren 1098 terugkerende bezoekers. Module 10 *Herkennen en omgaan met gevoelens* en module 6 *Fantasieën* werden het meest bezocht.

LOTGENOTEN GROEP

De lotgenotengroepen zijn bedoeld voor partners, ouders, familie en andere naasten van iedereen die seksueel gedrag (en/of gevoelens) voor minderjarigen vertoont, dreigt te vertonen of in het verleden vertoond heeft. Het doel van de lotgenotengroep is om steun en informatie te bieden, risicosignalen te herkennen en om mensen de mogelijkheid te bieden tot het uitwisselen van ervaringen (herkenning & erkenning). Vanwege de COVID-19 maatregelen was het een uitdaging om in 2020 de lotgenotengroepen te organiseren. Daarom werd er een pilot gedaan met een online lotgenotengroep. De ervaringen waren positief en daarmee behoort de online lotgenotengroep er vanaf nu gewoon bij. Daarnaast is er eind 2020 een groep gestart in Utrecht. De in samenwerking met GGZ Friesland geplande lotgenotengroep is door COVID-19 verplaatst naar begin 2021.

CAMPAGNE STOP KINDERMISBRUIK

Ruim 70% van de mannelijke en 30% van de vrouwelijke bevolking in Nederland kijkt regelmatig naar porno. Er bestaat altijd een kans dat de kijker - al dan niet per ongeluk - terecht komt bij CSEM*. Om potentiële kijkers van CSEM* bewust te maken van hun gedrag en ze te wijzen op het feit dat ze daarmee bijdragen aan seksueel misbruik van minderjarigen, lanceerde Stop it Now! in 2019 een campagne op pornowebsites. De campagne bestond onder andere uit banners op die websites. Die banners leidden vervolgens weer naar de campagnewebsite: stop-kindermisbruik.nl. 24.072.241x werden de banners vertoond op de pornowebsites. Vanuit hier werd 56.529 doorgeklikt naar de website stop-kindermisbruik.nl. Deze website werd in totaal 12.926x bezocht, met een piek in april, november en december; de maanden waarin de campagne online was. De meeste bezoekers waren afkomstig van pornhub.

VERSCHILLEN TUSSEN DELICT- EN NIET-DELICTPLEGERS

Onlangs heeft The Journal of Forensic Practice een nieuw artikel online gepubliceerd waarin Julia Wilpert, onderzoekster bij de Waag, en Ellen Janssen, Forensisch psycholoog en teambegeleider bij Stop it Now!, kijken naar overeenkomsten en verschillen tussen delictplegers en niet-delictplegers die contact opnemen met hulplijn Stop it Now! Het artikel is hier te vinden: www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JFP-03-2020-0011/full/html

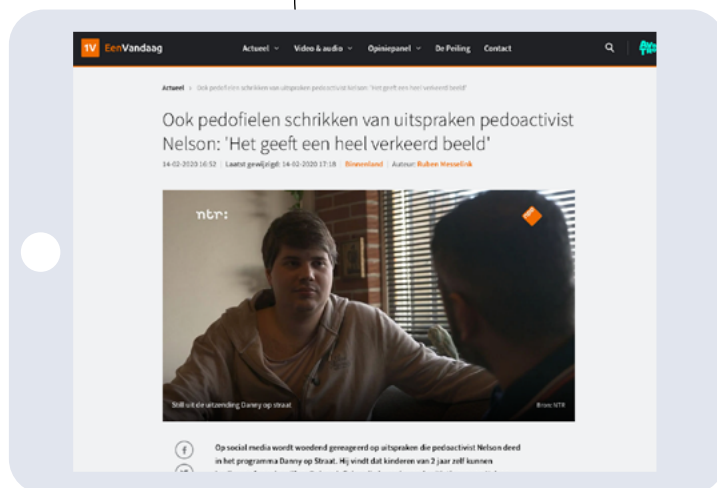
RTL Nieuws
NIET ALLE PEDOFIELEN
KEUREN SEKS MET
KINDEREN GOED

VICE
STIGMATISERING KAN
KINDERMISBRUK
JUIST IN DE HAND
WERKEN

RTL Nieuws
ZORGEN OM
HULPLIJN

EenVandaag
OOK PEDOFIELEN
SCHRIKKEN VAN
UITSPRAKEN
PEDOACTIVIST
NELSON M.

LINDA
HULPLIJN MIST
TELEFOONTJES

De Telegraaf
**LOKKEN
KINDERSEKPOPPEN
PEDOFILIE UIT**

NRC
**MAAK VAN
PEDOFIEL GEEN
KINDERMISBRUIKER**

NRC
PEDOJAGERS

De Telegraaf
**PEDOFIEL HARDERWIJK
OP DE VLUCHT**

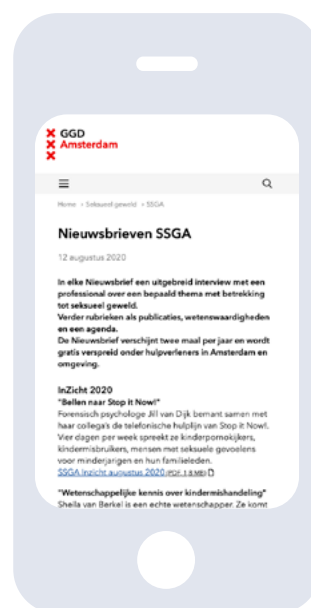
NPO Radio 1
**HULPVERLENERS EN
PEDOFIELEN REAGEREN
VERBOLGEN**

Dagblad 010
**HULPLIJN VOOR
PEDOFIELEN MIST 500
TELEFOONTJES**

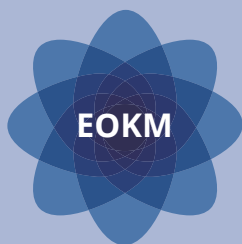

RTL Nieuws
**PEDOACTIVIST
NELSON M.**

*Nieuwsbrief GGD
Amsterdam*
**INTERVIEW
OVER SEKSUEEL
GEWELD**

Opvallend hoe vaak in de media (ten onrechte) de term pedofilie wordt gebruikt terwijl het om kindermisbruik of het kijken van kinderporno (CSEM*) gaat. In 2021 gaan we extra nadruk leggen op het gebruik van de juiste terminologie.

BEZOEK ONS

www.eokm.nl
www.meldpunt-kinderporno.nl
www.helpwanted.nl
www.stopitnow.nl

VOLG ONS

@MeldpuntKP
@Stopitnow_NED
@Helpwanted_nl

STEUN ONS

www.eokm.nl/steun-ons/

BEL ONS

Helpwanted.nl voor ouders en opvoeders: 020 - 261 52 75
Pers: 06 - 493 875 31
Stop it Now! hulplijn: 0800 - 266 64 36

© Maart 2021, STICHTING EXPERTISEBUREAU ONLINE KINDERMISBRUIK
Het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM) is een onafhankelijke stichting die zich inzet om (online) seksueel kindermisbruik te bestrijden en te voorkomen. Het EOKM heeft de volgende programma's: Meldpunt Kinderporno, Helpwanted.nl en Stop it Now!.